

CorkLab: laboratori de disseny del suro

Entitats organitzadores:

ELISAVA Escola Superior de Disseny i Enginyeria de Barcelona

En el marc del projecte *Territoris Surers*, cofinançat per:

Amb la col·laboració de:

CX CatalunyaCaixa
Obra Social

CorkLab és un projecte d'investigació i innovació de possibles noves aplicacions del suro (en brut o residual) dins del marc de l'ecodisseny i desenvolupat a través d'alumnes i professors del Màster en Disseny i Arquitectura d'ELISAVA, Escola Superior de Disseny i Enginyeria de Barcelona.

El projecte, aprovat el febrer de 2011 i l'execució del qual s'allarga fins el mes de maig de 2012, rep la col·laboració de l'Obra Social de CatalunyaCaixa i s'emmarca en el projecte pilot *Territoris Surers*, cofinançat pel Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient i el FEADER.

CorkLab va néixer de la necessitat de pensar en una acció d'innovació dirigida al sector surer com una nova via de desenvolupament i comunicació, i de l'interès per part dels dissenyadors i arquitectes en treballar amb un material natural amb una llarga tradició industrial que conserva les mateixes característiques.

Objectius:

- La creació d'un pla de formació en col·laboració amb ELISAVA, Escola Superior de Disseny i Enginyeria de Barcelona, que permeti oferir solucions a mida a la indústria surera.
- La investigació sobre nous usos del material aplicant criteris de disseny.
- El recolzament al desenvolupament de productes específics que ofereixin sortides comercials al material.
- La difusió de l'ús del material per a futurs prescriptors (arquitectes, interioristes, dissenyadors industrials, etc.) i altres agents socials d'interès.

La primera sessió de la formació va comprendre una visita a la seu de RETECORK així com a una sureda en producció i dues indústries sureres del municipi de Palafrugell: T.E.S.A., dedicada a la fabricació de taps per cava, *champagne* i vins escumosos i Cork2000, indústria especialitzada en altres aplicacions del suro com aïllaments, laminats, parquet, bricolatge, manualitats, etc.

Altres sessions van anar a càrrec d'entitats com el Consorci Forestal de Catalunya, l'Institut Català del Suro o el Museu del Suro de Palafrugell.

CorkLab ha estat possible gràcies a les aportacions de:

Alumnes d'ELISAVA participants en el projecte i autors de les propostes

- Alba de Armengol
- Stephanie Ponce
- Pablo Rodríguez
- Alejandra Gibert
- Eliana Valencia
- Karina Arredondo
- Daniela Fullenkamp
- Beatriz Burgueño
- Antonia Marroig
- Salem Sinnawi
- Beatriz Villegas
- Francisco Guerra
- Cosma Musacchio
- Álvaro Aguirre
- Carlos M. Díaz
- Maria Vera
- Karin de la Vega

Tutors d'ELISAVA, Escola Superior de Disseny i Enginyeria de Barcelona

- Mauricio O'Brien, Director del Màster en Disseny i Arquitectura d'ELISAVA, Escola Superior de Disseny i Enginyeria de Barcelona. Grafista i soci fundador de l'estudi Federación de Ideas* i membre de l'agència creativa Bingo!, de la qual és director d'art a l'entorn editorial, sostenible i digital. Dissenyador gràfic, editor i membre del Grup d'Ecoedició.
- Salvador Fàbregas, professor d'ELISAVA, dissenyador de producte. S'ha especialitzat en el desenvolupament de projecte comptant amb una llarga trajectòria en el mobiliari urbà i projecte singular a mida en l'àmbit del paisatgisme i les col·lectivitats. Els seus plantejaments parteixen d'una tasca de disseny sostenible, desenvolupat completament en paral·lel al procés de producció en el taller.
- Martín Azúa, professor d'ELISAVA. Dissenyador de producte que compartí la seva filosofia de que el compromís amb el desenvolupament social produeix els millors resultats i, utilitzant exemples concrets, va mostrar la convivència entre el disseny experimental i els processos naturals.
- Curro Claret, dissenyador industrial, assessorà als estudiants a nivell tècnic en el desenvolupament dels projectes durant tot el procés.
- Oriol Pascual, professor d'ELISAVA, especialista en eco-innovació, va ser qui marcà les pautes a seguir per projectar la idea del producte i trobar l'equilibri tan important entre lo social, ecològic i econòmic.

Ponències de professionals i tècnics del sector surer

- Lluís Medir, President de la Comissió Executiva de RETECORK, va obrir la visita d'immersió dels estudiants al sector surer, explicant-los-hi l'origen de la Xarxa, la seva naturalesa i objectius, i fent-los partícips del patrimoni viu que allotgen les suredes.
- Josep M. Tusell, Responsable de l'Àrea Tècnica del Consorci Forestal de Catalunya, va endinsar als alumnes en el complex cicle d'una sureda i del valor incalculable de les funcions que compleixen els boscos d'alzina surera i la gestió dels mateixos.
- Manel Pretel, Director de l'Institut Català del Suro, ajudà a entendre millor els processos d'extracció, la importància de la conservació de l'entorn natural de l'arbre i dels eixos

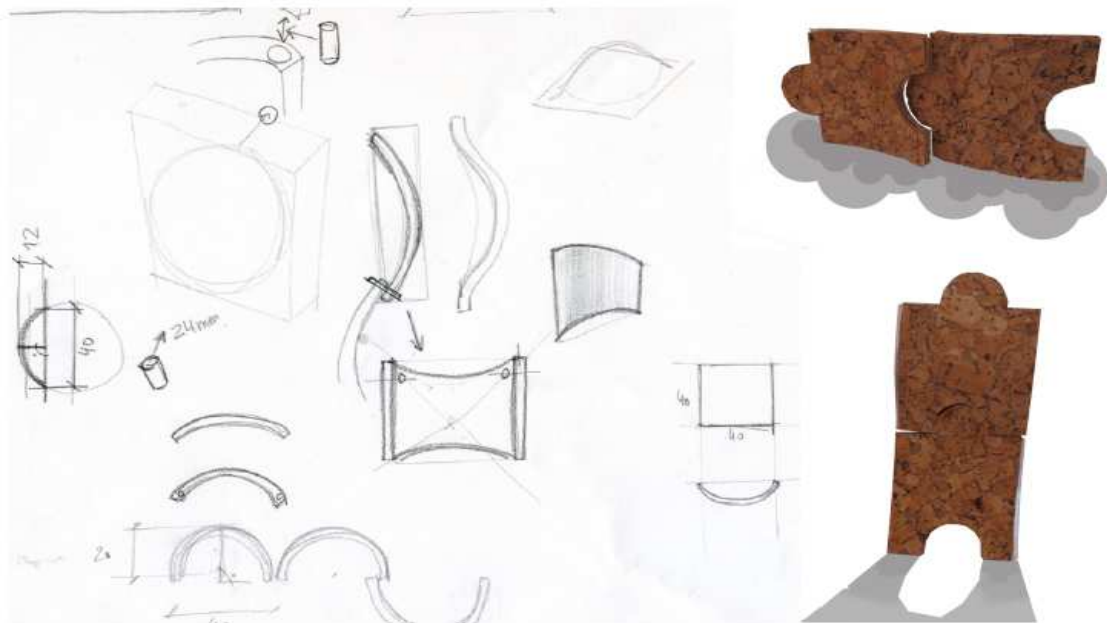
com la investigació, el desenvolupament i la formació que s'estan treballant des de l'Institut Català del Suro.

- Josep Espadalé, Conservador del Museu del Suro de Palafrugell, va ser l'encarregat d'explicar les propietats intrínseques i diferenciadores del suro, la història social i industrial, el progrés i els canvis de l'ús del material en el temps.

El concepte del *CorkLab* és desmaterialitzar per materialitzar i atorgar al suro un valor afegit. Després de sessions de formació, de treball i tutories, els 8 arquitectes, 5 interioristes, 3 dissenyadors i 1 filòsof, la majoria d'ells estudiants internacionals, presentaren els seus prototips:

1961502011

ELISAVA Escola Superior de Disseny i Enginyeria de Barcelona

Cork Panel

© Stephanie Ponce, Alba de Armengol

1961502011

ELISAVA Escola Superior de Disseny i Enginyeria de Barcelona

Build A Wall

© Alejandra Gibert, Pablo Rodríguez

1961 **50** 2011

ELISAVA Escola Superior de Disseny
i Enginyeria de Barcelona

Pandora

© Beatriz Villegas, Francisco Guerra

1961 **50** 2011

ELISAVA Escola Superior de Disseny
i Enginyeria de Barcelona

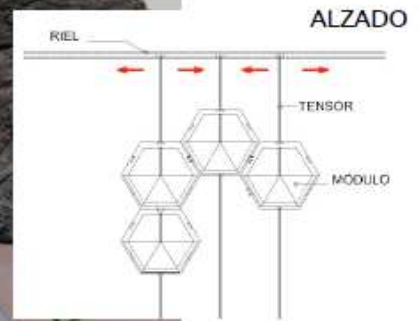
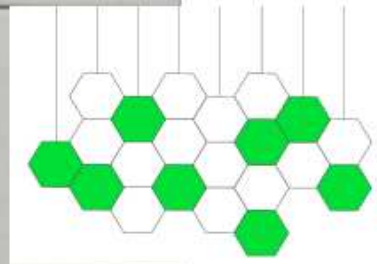

CLICK

© Eliana Valencia, Karina Arredondo

1961 **50** 2011

ELISAVA Escola Superior de Disseny i Enginyeria de Barcelona

“Subsistencia Vegetal”

© Beatriz Burgueño, Daniela Fullenkamp

1961 **50** 2011

ELISAVA Escola Superior de Disseny i Enginyeria de Barcelona

Suro-TEULA

© Salem Sinnawi, Antonia Marroig

1961 **50** 2011

ELISAVA Escola Superior de Disseny i Enginyeria de Barcelona

E-cork

© Carlos M. Díaz

1961 **50** 2011

ELISAVA Escola Superior de Disseny i Enginyeria de Barcelona

Suberpanel

© Álvaro Aguirre, Cosma Musacchio

Transport de
medicaments
a zones en **crisis**

Solar Bear+CorkLab

© ENVIU © Karin de la Vega, Maria Vera

Arrel de tot l'exposat es treballa en el disseny i edició de la publicació del *CorkLab* com a eina de difusió del taller formatiu i els seus resultats. Es preveu realitzar presentacions del projecte pròximes al sector industrial surer, per exemple a ASECOR – Agrupación Sanvicenteña de Empresarios del Corcho o AECORK – Associació d'Empresaris Surers de Catalunya, així com a possibles prescriptors del material i altres agents socials.

Per una altra banda, destacar que l'esmentada publicació actuarà com a presentació del *CorkLab* per a possibles col·laboracions a nivell de formació superior a Europa.